

de selv synes, kun at det bliver stadfæstet ved Igl. Konfirmation. Derimod er det ikke Ret her i Landet, ialtsald er det ikke anerkjendt i Theorien, at Kvinden har nogen Raadighed over Særformuen. Ogsaa for det Tilfælde, hvor der mellem Ægtefællerne bestaar Særformue, og Kvinden eier Noget for sig, gjælder det ligesom ellers her i Landet, at Manden er Kvindens Børge, og at hun altsaa ikke raader selv over sit Særeie, om end Børgemaal her er undergivet visse Indskrænkninger, som Mandens almindelige Børgemaal ellers ikke er undergivet, Indskrænkninger, som imidlertid maa siges at være saa taagede og tvivlsomme, at det er vanskeligt at sige noget Bestemt om dem. Det Skridt, som jeg nu har troet, at man kunde gaa her, er det, at man kunde bestemme, at naar Kvinden har en Formue for sig selv, og altsaa Hensynet til Formueskæftabet ikke længer gjør sig gjældende, skal man lade hende selv raade over sit Eget. Naar det først er erkjendt her i Landet for den ugifte Kvindes Vedkommende, at der ikke i det, at hun er Kvinde, ligger nogen- somhelst Grund til at negte hende den Myndighed over sine Forhold, som ellers tilkommer Manden, mener jeg, at der er et meget lidet Skridt til at sige: Lad det Samme blive Ret for den gifte Kvindes Vedkommende, naar hun har Noget at raade over. Det vil maaffe være tvivlsomt, om det, der foreslaas i det første Ændringsforslag, er en virkelig Forandring i den bestaaende Ret. Der er nemlig Domme, som ere gaaede ud fra det Modsatte, som ere gaaede ud fra, at en gift Kvinde, der havde betinget sig Særeie ved sit Ægteskab med Manden, allerede i Kraft af den blotte Kontrakt om Særeie havde vundet Raadighed over hendes Eget. Smidlertid er det tvivlsomt, hvilket Omfang disse Domme egentlig have. Det er for Højesterets Vedkommende kun en enkelt Dom, her foreligger. Denne Dom er ikke bleven anerkjendt i Theorien, den er altid bleven bestridt af vore Retslærde, som urokelig have opstillet den Sætning, som tidligere har været ganske uanfægtet her i Landet, at Manden er Kvindens Børge, ogsaa naar hun har Særformue. Jeg tror altsaa ingenlunde, at denne Bestemmelse er overflødig. Jeg tror, at der endnu er en saadan Tvivl, at selv om man begynder at helde til den Tro, at Kvinden kan raade over sit Eget, er det ingenlunde overflødigt at faae det opstillet i en udtryffeligt Lovbestemmelse, fordi i hvert Fald Omfanget af denne Raadighed er saa tvivlsomt, at en almindelig Afgjørelse vil kunne have sin store Interesse. Derfor det havde stillet sig saa, at der under den ene eller anden Form paa et andet Tidspunkt af denne Sags Behandling havde været Leilighed for mig til at forhandle med den høitærede Justitsminister, og jeg deraf havde kunnet faae nogen Forestilling om, hvorledes den høitærede Justitsminister overhovedet stiller sig til dette Forhold, skulde jeg have været meget til-

bøielig til at gaa et lille Skridt videre end det, der er foreslaaet under § 1. Jeg vilde da have ønsket samtidig at faae her i Landet en Regel af samme Bestaaffenhed som den, der er gjældende i den svenske Ret og foreslaaet i det norske Udkast, nemlig at Ægtepagter, naar de indgaas for Ægteskabet, maatte kunne indgaas uden Igl. Konfirmation, thi Igl. Konfirmation tror jeg er en væsentlig Hindring for, at Ægtepagterne kunne faae nogen praktisk Betydning her i Landet. Jeg tror, det vilde være et betydeligt Fremskridt i praktisk Henseende, om man kunde komme dertil, at de vordende Ægtefæller, Ægtefællerne for Ægteskabets Indgaaelse, vare berettigede til kontraktmæssigt at ordne deres Formuesforhold uden anden Indskrænkning end den, som følger af mulig manglende Myndighed, i hvilket Tilfælde man maatte kræve Børgens eller Kurators Samtykke. Hvis den høitærede Justitsminister idag skulde udtaale sig gunstigt om dette Spørgsmaal, forbeholder jeg mig til Bde Behandling at supplere dette første Ændringsforslag i denne Retning. Hvad derimod angaar Forholdet under Ægteskabet, tror jeg ikke, at vi let ville komme til paa dette Punkt af Sagen at tilstaa Ægtefællerne Afgang til at aflutte Ægtepagter uden Igl. Konfirmation. Saaledes som Kvindens Stilling er under Ægteskabet, vil der vistnok findes overveiende Betænkelighed imod at give Ægtefællerne fuldstændig Kontraktfrihed, efterat Ægteskabet er indgaaet.

Jeg gaar dernæst til det Forslag, jeg har tilladt mig at stille under § 2, det, som svarer til den ærede Forslagsstillers oprindelige Forslag. Det Forslag, som den ærede Forslagsstiller har fremfat her i Thinget, gaar jo ud paa, at, hvad Kvinden selv erhverver, skal være undtaget fra Kreditorernes Fyldestgjørelse, uagtet det maa henhøre under Fællesboet. Jeg for mit Vedkommende vil sige, at denne Sætning, som jo ikke er ny — det er ikke det ærede Medlem fra Horsens (Bajer), der har opfundet den, men den er hentet fra den svenske Lovgivning eller maaffe snarere fra det norske Udkast, som det oprindelig forelaa — har altid for mig havt noget særligt Forstuet og Forfæret ved sig. Jeg har aldrig kunnet forstaa den. Det forekommer mig, at det Forhold, at Fælleskabet skal omfatte ogsaa Kvindens særlige Erhverv, og at dette dog skal være undtaget fra Fællesboets Gjæld, er et for Ranken saa gunstigt og vanskeligt Forhold, at det allerede af den Grund neppe fortjener at tages i Betragtning. Det er forekommet mig at være en saa besynderlig Sætning, at jeg ikke kan tænke mig, hvorledes Noget er falsk derpaa. Jeg skulde være tilbøielig til at tro, at denne Regel fra sin Oprindelse af tilbøielig beror paa en Misforstaaelse. Uagtet jeg ikke veed, hvorledes det oprindelig er gaaet til, at denne er bleven indført i den svenske Lov, og skjøndt jeg ikke paa